

העותרים:

עמותת זולת לשוויון וזכויות אדם ו-86 נוספים
כולם באמצעות ב"כ עוה"ד דפנה הולץ-לכנר מ.ר. 16001
ו/או קמילה אביגייל מיכמן מ.ר. 84497
ממשרד דפנה הולץ לכנר ושות', עורכי דין
מגדל המוזאון, רח' ברקוביץ' 4, תל אביב יפו
טל': 077-2040881 פקס': 077-2040882
דוא"ל: Lechner@publiclaw.co.il

העותרים בבג"ץ 6040/24

- נ ג ד -

1. ממשלת ישראל
2. ראש ממשלת ישראל - ח"כ בנימין נתניהו
3. שר המשפטים - ח"כ יריב לוין
כולם באמצעות עו"ד מיכאל ראבילו ואחרים
מהגן הטכנולוגי, מלחה, מנחת בנין מס' 1 ירושלים
טל' 02-6490649, פקס': 02-649065
4. היועצת המשפטית לממשלה - הגב' גלי בהרב מיארה
באמצעות פרקליטות המדינה,
רח' סלאח א-דין 29, ירושלים
טל': 073-3925511 פקס': 02-6467001

המשיבים

עיקרי טיעון מטעם העותרים בבג"ץ 6040/24

"אפשר שהנסיבות המיוחדות של מקרה מסוים יובילו למסקנה שהפעלת הסמכות כנדרש, על יסוד שיקולים ענייניים שניתן להם משקל ראוי בתוך מתחם הסבירות, מחייבת תוצאה אחת ויחידה [...] סמכות הממשלה להקים ועדת חקירה, אף שהיא סמכות רשות, נעשית בנסיבות המקרה סמכות חובה"....

"הביקורת השיפוטית על החלטת הממשלה מכוח הסמכות להקים ועדת חקירה היא, בפועל, מצומצמת. היישום של הכללים הרגילים המסדירים את הביקורת השיפוטית, בדרך-כלל, על החלטה כזאת, אינו צפוי להוביל את בית-המשפט לפסילת החלטה, אלא במקרים חריגים ונדירים, שכמותם עוד לא באו, וספק אם יבואו, בפני בית-המשפט".

(דברי כב' הש' (בדימוס) י' זמיר, בבג"ץ 2624/97 ידיד רונאל, עו"ד ואח' נ' ממשלת ישראל ואח', פ"ד נא(3) 71).

בהתאם לסעיף 16 לתקנות סדר הדין בבית המשפט הגבוה לצדק, תשמ"ד-1984, ולקראת הדיון הקבוע ליום 23.4.26, מתכבדים בזאת העותרים בבג"ץ 6040/24, (להלן: "העותרים"), להגיש את עיקרי הטענות מטעמם.

בית המשפט הנכבד מתבקש לראות בכתב העתירה מטעם העותרים כחלק בלתי נפרד מעיקרי טיעון אלו.

א. פתח דבר

1. העתירות שבכותרת הוגשו לפני קרוב לשנתיים בדרישה להורות לממשלה בדחיפות עליונה על הקמת ועדת חקירה ממלכתית לחקר מכלול האירועים, התהליכים והכשלים אשר הובילו לאסון הכבד ביותר שאירע למדינת ישראל במתקפת הפתע בשבעה באוקטובר 2023, כל אשר קדם והוביל להם וכן את אירועי מלחמת 'חרבות ברזל', בהתאם לסמכותה לפי סעיף 1 לחוק ועדות חקירה, תשכ"ט-1969, (להלן: "החוק" או "חוק ועדות חקירה"). כל זאת בהינתן העובדה שמדובר באירועים קיצוניים, במסגרתם התבצע טבח איום וחסר תקדים במימדיו, טבח בסדר גודל תנ"כי, אשר העם היהודי לא ידע כמותו מאז השואה.
2. בנוסף ביקשו העותרים דגן בעתירתם כי ינתנו על ידי בית משפט נכבד זה ששה צווים נוספים, ובין היתר, צו שיורה לממשלה לדון בשאלה האם להקים ועדת חקירה ממלכתית, אשר תחקור את מכלול האירועים, התהליכים והכשלים, אשר הובילו לאסון הכבד ביותר שאירע למדינת ישראל במתקפת הפתע בשבעה באוקטובר 2023 וכן את אירועי מלחמת 'חרבות ברזל', בהתאם לסמכותה לפי סעיף 1 לחוק.
3. ביחס לצו נוסף זה נציין, כי הממשלה הפרה את החלטת בית המשפט הנכבד מיום 11.12.2024, אשר חייב אותה לקיים דיון במליאת הממשלה בעניין הקמת ועדת חקירה ממלכתית. הממשלה לא קיימה כל דיון ממשי בעניין, אלא הוציאה תחת ידה פעם אחר פעם שורה של החלטות לאקוניות, לפיהן "טרם בשלה העת" להקמת ועדה חקירה, תוך שימוש ציני ונפסד בטענה כי המצב הבטחוני אינו מאפשר זאת. החלטות אלה כשלעצמן נגועות באי חוקיות, ודינן בטלות מחמת חוסר סבירות קיצוני ושקילת שיקולים זרים. לעניין זה יפנו העותרים למלוא הנימוקים שהובאו בעניין זה בתגובתם להודעה המעדכנת מטעם המשיבים 1-3 מיום 21.9.2025.
4. ביום 19.11.25 ניתן צו על תנאי בעתירות, המורה למשיבים וליתן טעם "מדוע לא תפעל ממשלת ישראל בהתאם לסמכותה בסעיף 1 לחוק ועדות חקירה, התשכ"ט-1969, ותורה על הקמת ועדת חקירה ממלכתית אשר תבחן באופן עצמאי, מקצועי ובלתי תלוי את מכלול האירועים בכל הקשור למתקפת ה-7 באוקטובר 2023".
5. ביום 19.1.26, הגישה היועצת המשפטית לממשלה את כתב התשובה לעתירות, בה שבה והדגישה את עמדתה המשפטית לפיה "מאפייניה הייחודיים של ועדת חקירה ממלכתית, כפי שעוצבו בחוק, מאפשרים קיומה של חקירה מקצועית, אפקטיבית ובלתי תלויה. קשה להעלות על הדעת נסיבות חריגות וקיצוניות יותר מאירועי השבעה באוקטובר והמלחמה, המצדיקות – ואף מחייבות – קיומה של ועדת חקירה בעלת מאפיינים אלה, שתוכל להגיע לחקר האמת ולהפקת לקחי אמת, ובמידת הצורך גם להטיל אחריות אישית לכשלים" (ר' סעיף 5 לכתב התשובה מטעם היועצת המשפטית לממשלה).
6. בתשובתה הדגישה היועצת המשפטית לממשלה כי קיימת דחיפות עליונה בתחילתה של חקירה מקצועית, אפקטיבית ועצמאית של האירועים במנגנון המתאים לשם כך בדין, כאשר ועדת חקירה ממלכתית היא באופן מובהק, הכלי המשפטי המתאים והיעודי לחקירת אירועי השבעה באוקטובר והמלחמה.
7. בתשובת המשיבים 1-3 לצו על תנאי, באמצעות הייצוג הפרטי הנפרד שהותר להם בעתירות, טוענים המשיבים, בתמצית, כי הסמכות להורות על הקמת ועדת חקירה ממלכתית, או הקמת כל ועדת חקירה אחרת, נתונה במלואה בידי הממשלה וכי התערבות בהחלטה זו על ידי בית המשפט הנכבד תפגע בעקרון

הפרדת הרשויות. עוד נטען, כי הממשלה מקדמת הצעת חוק שתאפשר הקמת ועדה חקירה ממלכתית-לאומית ל"אירועי טבח שמיני עצרת התשפ"ד", על פי העקרונות שהנחו את הקמת ועדת החקירה בארה"ב לאחר אסון ה-11 בספטמבר 2001.

להלן יפרטו העותרים בתמצית את עיקרי הטענות מכוחם מתבקש בית המשפט הנכבד לעשות את הצו על תנאי לצו מוחלט, וכן את עיקרי הטענות לדחיית כל אחת מטענות המשיבים 1-3 בתשובתם לצו על תנאי.

ב. הצורך בהקמת ועדה חקירה ממלכתית

8. אירועי השבעה באוקטובר ומלחמת 'חרבות ברזל', שפרצה בעקבותיהם, מתאפיינים בצבר נסיבות ייחודי, קיצוני וחסר תקדים בהיסטוריה של מדינת ישראל – הן מבחינת תוצאותיהם הקשות והן מבחינת השפעתם מרחיקת הלכת על המדינה, על משפחות הנפגעים, הנרצחים והחטופים, בהם גם שורדי השבי, כמו גם השפעה דרמטית ורחבת היקף על הציבור הישראלי כולו.

9. מלחמת 'חרבות ברזל', שפרצה בעקבות אירועי השבעה באוקטובר, כללה תמרון קרקעי עצים ברצועת עזה וכן פעילות מבצעית בזירות נוספות, בהן דרום לבנון, סוריה, תימן ואיראן. כפי שציינה היועצת המשפטית לממשלה בתגובתה, לצד הישגים מבצעיים משמעותיים, גבתה המלחמה מחירים כבדים ביותר בחיי אדם, מאפיינייה החריגים כללו גם היקף חסר תקדים של מפונים בדרום ובצפון הארץ, שיבוש עמוק ומתמשך במרקם החיים האזרחי והתמודדות עם מלחמה רב-זירתית ממושכת (ר' סעיף 7 לתגובת היועצת המשפטית לממשלה).

10. נקדים ונאמר: אין כל מחלוקת בין הצדדים להליך המשפטי בדבר הצורך בחקירה מעמיקה, מהימנה ואמינה לאירועי השבעה באוקטובר והמלחמה שבאה בעקבותיה. חקירה כזו נדרשת הן כדי למנוע הישנות אסון לאומי מסוג זה, הן כדי להגן על חייהם, גופם, חירותם וכבודם של כל אחד ואחת מאזרחי מדינת ישראל והן כדי לתת מענה לנפגעים, למשפחותיהם ולכלל הציבור בישראל.

כך קבע במפורש בית משפט נכבד זה בהחלטתו בעתירות דנן, מיום 15.10.25, לאמור:

"אין מחלוקת אמיתית באשר לעצם הצורך בהקמת ועדה ממלכתית בעלת סמכויות חקירה נרחבות והסמכות לקבוע ממצאים ולגבש המלצות בכל הקשור לאירועי ה-7 באוקטובר 2023."

11. מעבר לממד המוסדי, מדובר בזכות יסוד של כל אזרח לדעת את האמת על התנהלות השלטון – זכות המתעצמת שבעתיים כשמדובר באסון לאומי בסדר גודל כזה. ללא מנגנון בירור עצמאי, מקצועי ובעל הסמכויות הנדרשות, לא ניתן לממש זכות זו.

12. אולם בחלוף למעלה משנתיים וחצי מקרות האירועים, ועדת החקירה הממלכתית, כמתחייב בנסיבות העניין כפי שפורט בהרחבה בעתירה, עדיין לא קמה. הדחייה הנמשכת בהקמת הוועדה כמתחייב, אינה בגדר תקלה פרוצדורלית אלא היא נעשית באופן פעיל ומכוון על ידי חברי הממשלה, וראש הממשלה בראשם, אשר היו מעורבים מכף רגל ועד ראש בקרות האירועים הקשים. לכך יש מחיר מוחשי בלתי נמנע - זיכרונות נשחקים, רצפים עובדתיים מיטשטשים, עדים ומסמכים הופכים קשים יותר לאיתור ובאופן כללי - הראיות בדרך לחקר האמת נשחקות. כל אלה הופכים את תכלית הקמת הוועדה, במהירות הולכת וגוברת לבלתי אפשרית ליישום. לכל אלה מתווסף קושי נוסף שנובע מחקירות מקבילות המתנהלות בגופים שונים, בהם מבקר המדינה ותחקירים פנימיים של גופי הביטחון, הנדרשים ללא דיחוי לשם שיפור וטיוב

העבודה המקצועית. חקירות אלה עלולות גם הן לסכל את האפשרות לקיים בירור סדור, ממצה ואפקטיבי של מכלול האירועים בעתיד על ידי ועדת חקירה ממלכתית.

13. הואיל ואין מחלוקת על עצם הצורך בחקירה אפקטיבית של אירועים אלה, כאמור, השאלה המשפטית העומדת להכרעה, היא האם מוסמך בית המשפט הנכבד לחייב את הממשלה בהקמת ועדת חקירה ממלכתית, מכח חוק ועדות חקירה, כאשר סעיף 1 לחוק קובע:

“ראתה הממשלה שקיים עניין שהוא בעל חשיבות ציבורית חיונית אותה שעה הטעון בירור, רשאית היא להחליט על הקמת ועדת חקירה שתחקור בעניין ותמסור לה דין וחשבון”. (ההדגשה לא במקור - הח"מ).

14. כלל מנגנוני החקירה הקבועים בדין פורטו בהרחבה בסעיפים 71-16 לתגובת היועצת המשפטית לממשלה, כאשר הקביעה של היועצת המשפטית לממשלה נותרה ועודנה, כי ועדת חקירה ממלכתית היא הכלי המתאים ביותר, מבין כולם, בנסיבות העניין.

15. ועדת חקירה ממלכתית מוקמת על מנת לברר סוגיה בעלת חשיבות ציבורית מיוחדת, המערבת את אחריות הרשות המבצעת ומתאפיינת בסערה ציבורית ובמשבר אמון פוליטי, על כן אחת ממטרותיה העיקריות של החקירה הממלכתית היא השבת האמון הציבורי ברשות המבצעת, על מנת שזו תוכל להמשיך ולתפקד לאחר טלטלה פוליטית שאחזה בה. מטרה זו משפיעה על עיצוב רבים ממאפייניו של מוסד החקירה הממלכתית, ובהם הרכב הוועדה, דרך מינויה, היקף סמכויותיה ועצמאותה¹.

16. עליונותה של ועדת החקירה הממלכתית באה לידי ביטוי גם בעובדה שהיא מוקמת על פי החלטת הרשות המבצעת כגוף. עם זאת, עצם הקמתה על פי החלטת הרשות המבצעת כגוף אינה פוגעת בעצמאותה, שכן אופן מינויה, הרכב חבריה וסמכויותיה מקנים לה אופי עצמאי ובלתי תלוי, כך שמעת הקמתה ועד לסיום תפקידה, היא מוגנת מהתערבות הרשות המבצעת. עצמאות פעולותיה של ועדת החקירה הממלכתית הינה בעלת חשיבות עליונה לשם השבת האמון הציבורי הדרוש למילוי תפקידה, המהווה את אחת מתכליותיה המרכזיות.

17. בהתאם לקבוע בסעיף 4(ב) לחוק ועדות חקירה, בראש ועדות החקירה ממלכתיות עומד שופט בכיר, אשר מטרת מינויו היא לשם הבטחת תדמיתה הבלתי תלויה של הוועדה והבטחת האמון הציבורי בתוצאות חקירתה. מטרה זו נובעת מתכלית הקמתה של הוועדה להביא להשקטת סערה ציבורית ולהשיב את אמון הציבור ברשות המבצעת.

18. וועדת חקירה ממלכתית מחזיקה בסמכויות שנועדו להבטיח את פעולתן היעילה לשם הגעה לחקר האמת, ובכלל זאת סמכויות כפייה, הגנות וחסינויות בעלות אופי שיפוטי השואבות את כוחן מהחוק. בתוך כך, הוועדות מצוידות בסמכויות העדה ודרישת מסמכים, במקביל לאי-אכיפת דיני הראיות המקובלים. ההגנות והחסינויות של הוועדה באות להבטיח את פעולתן החופשית מאיום, וזאת על מנת לאפשר לה לחקור חקירה נוקבת ולהגיע לתוצאות גם כשהעניין נוגע לגופים ואישים בעלי כוח פוליטי רב.

---

¹א. קלגסבלד, ועדות חקירה ממלכתיות, 21-23 (נבו הוצאה לאור, 2001).

19. הקמתה של ועדת חקירה ממלכתית לחקר אירועי ה-7 באוקטובר נדרשת לשתי תכליות מרכזיות. הראשונה, הגעה לחקר האמת בנוגע למחדלים ולכשלים שהובילו לאסון, לשם הפקת לקחים, מניעת הישנותו ותחילת תהליך ריפוי ושיקום ציבורי. השנייה, השבת אמון הציבור במערכת השלטונית, שנשחק קשות בעקבות האסון.

20. תכליות אלו אינן ניתנות להשגה אלא באמצעות ועדת חקירה ממלכתית ולא כל ועדה אחרת, מן הטעמים הבאים: ראשית, היא הגוף הציבורי היחיד שהוקנו לו בחוק מלוא הסמכויות לקיים חקירה יסודית, אובייקטיבית ונטולת פניות. שנית, מינוי חבריה על-ידי נשיא בית המשפט העליון מקנה לה את אמון הציבור שמנגנוני חקירה אחרים אינם יכולים לזכות בו. שלישית, עקרון הפומביות, שמשמעותו שקיפות, גילוי ונגישות ציבורית, הוא תנאי הכרחי לאמון בממצאים ובמסקנות.

21. יודגש, כי עקרון הפומביות עצמו משרת שלוש תכליות ובהן הכרה בזכות הציבור לדעת, שיפור איכות ההכרעות באמצעות חשיפתן לעיני הציבור ויצירת אמון ציבורי ברשויות, שהיא התכלית המשמעותית ביותר בנסיבות דנן נוכח משבר האמון העמוק שנוצר בין האזרחים לבין מוסדותיה.

22. נוסף על כך, עקרון המשלימות תומך בקביעה כי וועדת חקירה ממלכתית היא המנגנון הרלוונטי והמתאים ביותר לנסיבות המקרה שפנינו. זאת היות וככל שהחקירה המתנהלת במדינה, ולרבות בעניין ההאשמות המופנות כלפיה, הינה חקירה עצמאית-מקצועית ונטולת פניות לא יפעילו ערכאות בינלאומיות את סמכויותיהן. היועצת המשפטית לממשלה התריעה בפני ממשלת ישראל כבר במכתבה מיום 6.6.2024 כי: "נוכח הדחיפות שבהתמודדות עם הסיכונים במישור הבין-לאומי יש צורך בהקמת וועדת חקירה ממלכתית על אתר ואכן הוצאו צווי מעצר נגד ראש הממשלה ושר הביטחון לשעבר, יואב גלנט, על ידי בית הדין הפלילי הבינלאומי בהאג בחודש נובמבר 2024. משכך יש לדחות מכל וכל את טענות הממשלה בעניין זה, כמפורט בעמ' 54-58 לתשובתה לצו על תנאי.

23. על כן, לאור תכליות אלו, יטענו העותרים כי נוכח נסיבות המקרה שלפנינו, בהינתן ממדיה האיומים וההרסניים בקנה המידה שלא נודעו כמותם מאז השואה, של מתקפת הפתע שפקדה את מדינת ישראל בשבעה באוקטובר, ולאור המחדלים והכשלים החמורים שהתגלו בקרב כלל מערכות השלטון, בכל הנוגע לאופן התמודדותם וטיפולם באירועים הקשורים במתקפה זו, הרי שלפנינו אותו המקרה החריג והנדיר ביותר, אשר כלל לא ניתן היה להעלותו בדמיונו – בהתאם לדברי כב' הש' (בדימוס) י' זמיר, בעניין ידיד רונאל, כמצוטט ברישת עיקרי הטיעון לעיל, באופן המחייב את המסקנה המשפטית האחת, היחידה והבלתי נמנעת בדבר חובתה של ממשלת ישראל להורות על הקמתה לאלתר של ועדת חקירה ממלכתית.

ג. הפעלת סמכות הממשלה להקמת ועדת חקירה ממלכתית

24. כאמור, המקור הסטטוטורי להקמת ועדת חקירה ממלכתית קבוע בסעיף 1 לחוק ועדות חקירה.

התנאים הקבועים בסעיף 1 לחוק הינם עצמאיים ומצטברים, ובהתקיימם מוסמכת הממשלה להקים ועדת חקירה ממלכתית. בבואנו ליישם תנאים אלו במקרה שלפנינו, אין חולק בדבר התקיימותם לצורך הקניית הסמכות לממשלה לקבל החלטה על הקמת ועדת חקירה ממלכתית.

25. לעניין סמכות בית המשפט הנכבד להורות לממשלה להקים וועדת חקירה ממלכתית, בראש ובראשונה יטענו העותרים כי בית המשפט הנכבד מוסמך לחייב את הממשלה בהקמת ועדת חקירה ממלכתית משני הטעמים הבאים: האחד - משום שבנסיבות הקיצוניות והייחודיות של המקרה שבפנינו, סמכות הרשות

של הממשלה להקמת וועדה חקירה ממלכתית הפכה לסמכות חובה. השני - בשל החשש לניגוד עניינים ושקילת שיקולים זרים בקרב חברי הממשלה, ובראשם ראש הממשלה, אשר מחייב התערבות שיפוטית.

26. בנוסף יטענו העותרים כי שעה שניתנה חוות דעת היועצת המשפטית לממשלה לפני קרוב לשנתיים, ביום 6.6.2024, בה הודגש הצורך המידי בהקמת ועדת חקירה ממלכתית, תוך הבהרת חשיבות מרכיב הזמן בקבלת ההחלטה על ידי הממשלה, מחובתה של הממשלה היה לפעול על פי הדין, קרי בהתאם להוראות היועצת המשפטית לממשלה.

כפי שחזר והדגיש בית המשפט הנכבד, פה אחד בהרכב של תשעה שופטים, במסגרת פסק דינו בעניין חובת גיוס הציבור החרדי, בבג"ץ 6198/23 התנועה למען איכות השלטון ו-391 אח' נ' שר הבטחון (25.06.2024), היועצת המשפטית לממשלה היא הפרשנית המוסמכת של הדין כלפי הרשות המבצעת. כל עוד לא פסק בית המשפט אחרת, פירושה את הדין משקף את המצב המשפטי - הקיים והמצוי - ופירושה זה מחייב את הרשות המבצעת.

27. לאור זאת מחויבת הממשלה לפעול בהתאם לאמור בחוות דעת היועצת המשפטית לממשלה, אשר ניתנה לפני קרוב לשנתיים ימים, בחודש יוני 2024, בה קבעה במפורש כי "אין לעכב את ההחלטה על הקמת ועדת חקירה ממלכתית לחקר אירועי המלחמה, ויש להקימה בהקדם". העותרים יטענו, כי לאור הדחיפות והצורך החיוני לפעול בהקדם, בנסיבות הקשות של אירועי המלחמה במקרה שלפנינו, הימנעותה של הממשלה מלפעול להקמת ועדת חקירה ממלכתית, מיד לכשהורתה לה היועצת המשפטית לממשלה לעשות כן, ולא כל שכן כעת, לאחר חלוף קרוב לשנתיים ממועד מתן חוות הדעת, מהווה פעולה המנוגדת לדין ועל כן מתחייבת התערבותו הדחופה של בית משפט נכבד זה לעשיית הצו על תנאי למוחלט.

בנסיבותיו החריגות והייחודיות של המקרה - סמכות הרשות ההופכת לסמכות חובה

28. ראשית יודגשו מושכלות היסוד: לרשות המבצעת אין דבר משל עצמה. כל שיש לה ניתן לה על ידי הציבור בנאמנות ומחובתה לשים לנגד עיניה כל העת את האינטרס הציבורי בפעולותיה ובהחלטותיה. כל סמכות שלטונית מחייבת הפעלתה בשיקול דעת ותוך קיום ביקורת שיפוטית במידת הצורך, שמא חורגת החלטת הרשות המבצעת ממתחם הסבירות בשל קיומם של שיקולים זרים, חוסר תום לב, ניגוד עניינים ועוד. (ר' פרופ' זמיר, הסמכות המנהלית, (כרך א') בעמ' 225). על כן, ככל שיחליט בית המשפט הנכבד כי לא האינטרס הציבורי הוא שעומד לנגד עיני הממשלה בהחלטתה להימנע מהקמת ועדת חקירה ממלכתית לפי החוק, הרי שמחובתו להתערב.

29. המקרה שלפנינו הוא מקרה בוטה וקיצוני ביותר של חריגה ממתחם הסבירות בהחלטת הממשלה להימנע עד היום, במשך למעלה משנתיים וחצי מלקיים דיון מעמיק ולהכריע בסוגיית הצורך בהקמת ועדת חקירה ממלכתית לחקר אירועי ה-7 באוקטובר.

30. התנהלות הממשלה מעידה כי היא התנתקה לחלוטין מהאינטרס הציבורי והיא פועלת לקידום האינטרסים האישיים והפוליטיים של חבריה ללא כל מעצורים, והכל תוך התעלמות מוחלטת והפניית עורף קשה ובוטה מהציבור הכואב והדואב, המשוע לחקירה מעמיקה מקיפה ומיידית של האירועים הנוראים שקרו לנו.

כל מאווייה של הממשלה מסתכמים בשמירת שלטונה ושרידותה, תוך התעלמות מוחלטת מרצון העם. לא הפקת לקחים, לא חתירה לחקר האמת, לא קשב לשעוונתם האינסופית של אזרחי המדינה ולא כלום - רק שרידות בשלטון לשם השלטון, ובתוך כך היא דורשת מבית המשפט הנכבד שלא יתערב בעבודתה החשובה.

31. חוט השני בפסיקה אמנם מבהיר כי גדר ההתערבות השיפוטית בהחלטות אלו של הממשלה הינו צר ביותר, אולם זאת משום שהפסיקה יוצאת מנקודת ההנחה כי הממשלה פועלת לטובת האינטרס הציבורי ומשכך היא שוקלת את כלל השיקולים ומקבלת החלטות מושכלות שאין מקום להתערב בהן.

הנחה זו אינה תקפה עוד במצב הדברים שלפנינו, כאשר בית המשפט נוכח היטב כי הממשלה כלל אינה שוקלת את האינטרס הציבורי, לא חותרת לחקר האמת כלל וכלל ורק מנסה בכל דרך, אפשרית ובלתי אפשרית כאחד, להתנער ולהימנע מלחקור בנושא. על כן, מתחייב לשקול היטב האם מוצדק ונכון בנסיבות אלו להחיל את הפסיקה המותירה מרחב תמרון רחב לממשלה.

כך, נכון לנסיבות שלפנינו, פסיקת דעת הרוב בבג"ץ אומץ, מפי כבי המשנה לנשיאה (בדימ') ר' ריבלין, ספק אם היה ניתן, שכן אז לא עמדה על הפרק כלל האפשרות שהממשלה מנסה בכל דרך להימנע מלחקור באופן מקצועי-אפקטיבי ונטול פניות בנושא שנדון. כך "מרחב הכיבוד" עליו דיבר בית המשפט באותו עניין וגדרי ההתערבות השיפוטית המוגבלים, ספק אם עודם תואמים בנסיבות המקרה שלפנינו, שכן המבחן הבסיסי הינו עמידה בכללי המשפט המנהלי.

32. על כן, אין חולק כי התיבה "הממשלה רשאית" בחוק ועדות חקירה משמעה: רשאית אך ורק במסגרת המנדט שניתן לה לטובת שירות הציבור וקידום האינטרסים שלו ולא לקידומה שלה עצמה.

משכך, הרי שמרגע שהממשלה עושה בסמכות זו שימוש לצרכיה שלה - באופן הנוגד את האינטרס הציבורי וטבול בניגוד עניינים של מי שלא מעוניין שפעולותיו והחלטותיו ייחקרו באמצעות ועדת חקירה ממלכתית א-פוליטית, הרי שחובת בית המשפט להורות לה לפעול אחרת, באופן שיהלום את אינטרס הציבור, כחלק אינטגרלי מחובת הממשלה לפעול בנאמנות עבור הציבור.

33. על כן, כעת, לאחר חלוף למעלה משנתיים וחצי מקרות האירועים הקשים ביותר שידע העם היהודי מאז השואה, מתחייב לבחון היטב את שיקול הדעת השלטוני שמוביל את הממשלה להימנעות מקבלת החלטה בדבר הקמת ועדת חקירה ממלכתית. האם לפנינו שיקולים ענייניים או שמא שיקולים זרים שבסודם הרצון להפוך את האחיזה בשלטון לקרדום לחפור בו, האם ההחלטות עולות בקנה אחד עם האינטרס הציבורי ועם רצון העם, ובהתאם לכך להכריע.

במצב הדברים הנוכחי, תפקידו החיוני וההכרחי של בית המשפט הנכבד, כאחד משלוש רשויות השלטון במשטר דמוקרטי, הוא להגן עלינו – אזרחי המדינה – מפני השררה השלטונית, ומפני תכליתה לשימור עצמה כערך עליון. וכאן לא יועילו טענות המשיבים 1-3 בסעיף 12 לתשובתם, לפיה "הממשלה נתונה למשפט הציבורי". שהרי באיזה אופן בדיוק היא נתונה ל"משפט הציבורי"? באמצעות בחירות אחת לארבע שנים - בחירות שטרם התקיימו מאז ה-7 באוקטובר 2023? שהרי שוועתם של המשפחות השכולות, "מועצת אוקטובר" וכל הציבור המזדהה עמם, כלל אינה חודרת את אוזניהם של מקבלי ההחלטות.

על כן, במצב דברים זה נדרש בית המשפט הנכבד לאכוף על הממשלה לבצע את תפקידה לטובת שירות הציבור ולטובת האינטרס הציבורי.

34. על אופייה של סמכות רשות, ההבחנה בין סמכות רשות לבין סמכות חובה, והאופן שבו יש לבחון האם סמכות סטוטורית המנוסחת בלשון רשות עשויה להפוך לסמכות חובה, עמד בית המשפט הנכבד בשורה ארוכה של פרשות. בע"א 8622/07 אהוד רוטמן נ' מע"צ החברה הלאומית לדרכים בישראל בע"מ (14.5.12), סיכם בית המשפט העליון את ההלכה הפסוקה בעניין זה בציינו כי אין סמכות רשות טהורה,

כפי שאין סמכות חובה טהורה, משום שלעיתים בגדר הפעלת סמכות רשות קיימת רק חלופה אחת סבירה, כך שלא נותר למעשה מקום להפעיל שיקול דעת בעניינה.

35. בבג"ץ 1105/06 **קו לעובד נ' שר הרווחה** (22.6.14), חזר בית המשפט הנכבד על הלכה זו והדגיש כי הסמכות שברשות עשויה להפוך לסמכות שבחובה רק בנוגע לנסיבות קונקרטיות ולא באופן כללי. פסיקה כזו, כפי שקבע בית משפט נכבד זה, תלויה בקביעה ששיקול הדעת של הרשות באי הפעלת הסמכות הופעל משיקולים זרים, בחוסר סבירות קיצוני וכדומה.

36. דוגמא לסמכות רשות אשר בית משפט נכבד זה קבע כי היא סמכות חובה, אנו מוצאים בהוראת סעיף 22(ב) לחוק יסוד: הממשלה, אשר העניקה לראש הממשלה סמכות להעביר שר מתפקידו. **לכאורה המדובר בסמכות רשות**, קרי, בסמכות שראש הממשלה רשאי להפעיל בנסיבות הנראות לו מתאימות טעמים פוליטיים או אישיים, אולם בבג"ץ 3094/93, **התנועה לאיכות השלטון נ' ממשלת ישראל**, פ"ד מז(5) 422, נפסק כי בנסיבות מסוימות עשויה להיות מוטלת על ראש הממשלה **החובה להפעיל סמכותו זו** ולהעביר שר מתפקידו. באופן דומה נפסק בבג"ץ 4267/93, **אמיתי נ' ראש הממשלה ואח'**, פ"ד מז(5) 441, כי קיימת החובה להפעיל את הסמכות ולהעביר סגן שר מתפקידו. הלכה זו חלה גם על קביעת הרכב הממשלה בעת הקמתה ועל הפעלת הסמכות לצרף שר לממשלה.

37. ביסודה של גישה זו מונחת העמדה, לפיה "**הממשלה חייבת לשמש כמתווה של נורמות התנהגות שלטוניות, ולפעול באופן היוצר אמון**", כפי שמציינים בספרם: א. רובינשטיין וב. מדינה, **המשפט החוקתי של מדינת ישראל**, (כרך ב'), תשס"ה-2005, בעמ' 839.

38. שאלת הפעלת הסמכות להורות על הקמת וועדת חקירה ממלכתית, נידונה ב**פרשת ידיד רונאל**, שאוזכרה לעיל, שם התייחס בית המשפט העליון לשאלת היקף **סמכות הרשות** שמקנה החוק לממשלה להחליט על הקמתה של ועדת חקירה ממלכתית, וכן לשאלה **האם בנסיבות מסוימות הופכת סמכות הרשות לסמכות שבחובה**. בעמ' 77 שם הדגיש כב' הש' (בדימוס) י. זמיר, כי יש שבנסיבות מיוחדות של מקרה מסוים, סמכות הממשלה להקים ועדת חקירה, אף שהיא סמכות רשות, נעשית סמכות חובה. זאת, משום שסמכות הממשלה היא סמכות מנהלית, וככל סמכות מנהלית, היא אינה סמכות מוחלטת ויש להפעילה בתוך הגבולות שהותוו בחוק. שיקול הדעת הכרוך בהפעלת הסמכות, ככל שיקול דעת מנהלי, אינו מוחלט, אלא חובה להפעילו על פי ההלכה, לתכלית החוק, על יסוד שיקולים ענייניים ובמתחם הסבירות. מכאן נגזר היקף הביקורת השיפוטית.

39. אם כן, בפסיקתו הענפה ורבת השנים של בית המשפט הנכבד נקבע כי בית המשפט מוסמך לערוך ביקורת שיפוטית על החלטת ממשלה בעניין הקמת ועדת חקירה, אולם ההתערבות בהחלטת הממשלה להפעיל את סמכותה, תעשה במקרים חריגים ונדירים בלבד.

40. **כפי שצוטט בכותרת: בעניין רונאל**, קבע כב' השופט (בדימוס) זמיר, כי: "...הביקורת השיפוטית על החלטת הממשלה מכוח הסמכות להקים ועדת חקירה היא, בפועל, מצומצמת. היישום של הכללים הרגילים, המסדירים את הביקורת השיפוטית, בדרך-כלל, על החלטה כזאת, אינו צפוי להוביל את בית-המשפט לפסילת ההחלטה, **אלא במקרים חריגים ונדירים, שכמותם עוד לא באו, וספק אם יבואו, בפני בית-המשפט**" (ר' בעמ' 79 לפסק הדין, ההדגשה לא במקור - הח"מ).

לאור האמור ומשאין חולק כי נסיבות המקרה שלפנינו הינן החריגות והקיצוניות ביותר שניתן היה להעלות על הדעת - שכמותם לא באו קודם לכן ונקווה כי לעולם לא יבואו שוב - כמה סמכותו של בית משפט נכבד זה להורות לממשלה להקים ועדת חקירה ממלכתית ולא כל ועדה אחרת.

41. בעניין יוסוף התפרעו מאות פלסטינים סביב מתחם "קבר יוסף" הנמצא בעיר שכם. במהלך חילופי האש בין המתפרעים לבין כוחות משמר הגבול וצה"ל שהיו במקום, נפצע סמל מדחאת יוסף ז"ל פצעים קשים. לאחר חלוף כשלוש שעות ומחצה מבלי שחולץ מהמתחם, נפטר הפצוע מפצעיו. בהתייחס להקמת ועדת חקירה בפרשה זו, הוסיף כב' הש' טירקל, בעמ' 573 לפסק הדין, נדבך נוסף לעניין מקרי ההתערבות השיפוטית, בקבעו:

"בית-המשפט יחייב את הממשלה להורות על הקמת ועדת חקירה רק במקרים חריגים ונדירים ביותר, כאשר עולה מן הנסיבות מסקנה אחת ובלתי נמנעת – המגיעה עד כדי חובה כמעט – שיש לחקור את העניין על דרך של ועדת חקירה דווקא. לעניין זה יש להביא בחשבון, לדעתי, גם את השיקול של אמון הציבור בתוצאות החקירה, המוסיף משקל לשיקולים לטובת הקמתה של ועדת חקירה לפי החוק".

בהתייחס לעובדות פרשה זו, קבע כב' הש' טירקל:

"יש מקום לומר כי הפרשה הכאובה שלפנינו באה בגדר המקרים החריגים והנדירים שבהם יש מקום לשקול לחייב את הממשלה להורות על הקמת ועדת חקירה, בעיקר משום החשיבות הציבורית הגדולה שבחקירת נסיבות מותו של המנוח; לאור הלקחים המבצעיים והמוסריים העולים מן הפרשה שאותם יש להטמיע בצה"ל, וכן מן הצורך החיוני לחזק את אמון הציבור בצבא ובמפקדיו, שיש לחשוש שהאירוע פגם בו". (יצוין כי למרות דברים נחרצים אלו, הוכרע בסופו של יום באותו עניין נקודתי, כי לאור ההיקף והיסודיות של התחקיר המבצעי שנערך, מוצה הצורך בחקירה נוספת על ידי ועדת חקירה).

42. לאור דברים אלו יטענו העותרים כי בבואנו להשוות בין חומרתה של פרשת מותו של סמל מדחאת יוסף ז"ל בשנת 2000, אשר בנסיבותיה הקשות הצדיקה לשיטתו של בית משפט נכבד זה את הקביעה לפיה מדובר במקרה הנמנה על אותם מקרים חריגים ונדירים בהם יש מקום לשקול לחייב את הממשלה להורות על הקמת ועדת חקירה ממלכתית, לבין אירועי השבעה באוקטובר 2023, הרי שהדבר אינו מותר כל ספק כי לפנינו המקרה החריג והנדיר ביותר המצדיק ואף מחייב התערבות שיפוטית.

האימה והאכזריות שנחשפו בשבעה באוקטובר, היקף ודרכי רציחתם של 1600 אנשים, תינוקות, ילדים, נשים, גברים, קשישים חפים מפשע, בבתייהם ובמקומות הבילוי, תוך ביצועם של מעשי אלימות פיזית ואלימות מינית קשה וכן חטיפתם של כ-250 איש ואישה, תינוקות, ילדים וילדות נוספים לידי חמאס בעזה, הינה מעבר לכל דמיון ודומה כי ההגדרה כ"מקרה חריג ונדיר", כפי שנקבע בפסיקה, הינה קלה מדי בכדי לתארם.

43. כך גם ההשוואה בין המקרה שלפנינו לזה שבעניין הצוללות וכלי השיט, מחזק את הצורך בהתערבות השיפוטית במקרה דנן. שם קבע כב' הש' י' עמית (כתוארו אז), בפסקה 64 לפסק דינו, כי החלטתו שלא להיעתר לסעד המבוקש ולהורות לממשלה להקים ועדת חקירה ממלכתית הינה "בהינתן ההלכה הפסוקה והמושגת של אי התערבות בית משפט זה בסמכות הממשלה להורות או שלא להורות על הקמת ועדת חקירה, ובהינתן הבעייתיות והמורכבות הכרוכה בניהול מקביל של ההליך הפלילי בתיק 3000 - איני רואה

להיעתר לסעד המורה לממשלה להקים ועדת חקירה ממלכתית או ועדת בדיקה ממשלתית". (ההדגשה לא במקור-הח"מ).

לפיכך יטענו העותרים כי אין זה מן הנמנע שאילולא אותה בעייתיות ומורכבות הכרוכה בניהול מקביל של ההליך הפלילי באותו עניין, עשוי היה בית המשפט הנכבד לקבל החלטה שונה מזו שהתקבלה ולהתערב בהחלטת הממשלה. לפיכך, ומכח קל וחומר מוצדק הדבר להתערב בהחלטה במקרה דנן.

44. העותרים יטענו כי **סקירת הפסיקה בסוגיית היקף ההתערבות השיפוטית בהחלטת הממשלה על הקמה או הימנעות מהקמת ועדת חקירה ממלכתית, תוך הטמעתה לנסיבותיו הקשה של המקרה שלפנינו, מובילה למסקנות המתחייבות הבאות:**

ממדי המתקפה האכזרית בה פתחו ארגוני הטרור חמאס והג'יהאד האיסלמי ביום השבעה באוקטובר 2023, כמפורט בהרחבה בתשתית העובדתית לעתירה, אשר מדינת ישראל כלל לא נערכה לה, ותוצאותיה האיומים של מתקפה זו, אשר אפילו עתה, בחלוף למעלה משנתיים וחצי מקרות האירועים, הם עדיין בלתי נתפסים במוחו של אדם, וספק אם אי פעם ניתן יהיה להבינם במלוא עוצמתם מעוררת הפלצות והמוזעזעת, **מבססים בהכרח את המסקנה כי לפנינו המקרה החריג והנדיר ביותר, שכמותו עוד לא בא וספק אם יבוא (יש לקוות) בפני בית משפט נכבד זה. העותרים יטענו כי מקרה כזה לא ניתן היה להעלות בדמיון השיפוטי, או בדמיון בכלל, בטרם התרחש לאסוננו, וזאת לא בשנת 1997 בעת מתן פסק הדין בעניין רונאל, כמו גם לא בשנת 2023 ולא בשנת 2026.**

45. העותרים והעותרות, נבחרו ונבחרות ציבור בעבר, אשר שימשו בתפקידי שרים וחברי כנסת בממשלות ישראל, התאגדו יחדיו להגשת העתירה דנן בכדי להצביע ולטעון בפני בית משפט נכבד זה, בהתבסס על מקצועיותם המוכחת וניסיונם הרב בזירה הציבורית בקשר לנושאים הנדונים בעתירה, כי **כשלים מערכתיים כה חמורים בהנהגת המדינה, כפי שארעו במקרה שלפנינו ואשר לתוצאותיהם נחשפו כלל אזרחי ותושבי המדינה, לאסוננו הרב, בשבעה באוקטובר 2023, אינם יכולים להוביל אלא לקבלתה של החלטה סבירה אחת ויחידה, והיא - החלטה בדבר הקמת ועדת חקירה ממלכתית לאלתר.** המדובר בצורך חיוני הן לשם מניעת הישנותם של מקרים דומים בעתיד והן לשם שיקום החברה בישראל והשבת האמון הציבורי במערכות השלטון.

על כן, בנסיבות הקשות שבפנינו, לא תתכן כל החלטה אחרת שתהיה מצויה בתוך מתחם הסבירות, מלבד, לעשות כל שנדרש וכל שביכולתה של הממשלה לשם בירור מקיף, מעמיק, יסודי ונטול פניות, בכל הנוגע להיבטי האסון הנורא שאירע לתושבי ואזרחי מדינת ישראל מיום הקמת המדינה, **וזאת ניתן להיעשות אך ורק באמצעות הקמתה של ועדת חקירה ממלכתית. כך מחייב האינטרס הציבורי אשר הוא ואך ורק הוא צריך להנחות ולהכריע בפועלה של ממשלה.**

קריאתם של העותרים והעותרות בעניין זה מצטרפת לקריאתם של למעלה מ-74% מציבור אזרחי ואזרחיות מדינת ישראל, כמפורט בסעיף 59 להלן.

46. כך גם קובעת היועצת המשפטית לממשלה בסעיף 77 לתגובתה כי "הנסיבות המצטברות הייחודיות, הקיצוניות וחסרות התקדים של אירועי השבעה באוקטובר והמלחמה, כמו גם פרק הזמן המשמעותי שחלף מאז אירועי השבעה באוקטובר והנזקים האפשריים לפעולתו האפקטיבית של מנגנון חקירה עתידי כפועל יוצא מכך", מקימות את הבסיס המשפטי לדרישת העותרים כי יינתן צו מוחלט אשר יורה לממשלה להפעיל את סמכותה לפי סעיף 1 לחוק וועדות חקירה - ויפה שעה אחת קודם.

עוד הדגישה היועצת המשפטית לממשלה, בסעיף 78 לכתב התשובה כי "במישור המשפטי, סמכות זו הפכה בנסיבות העניין החריגות מסמכות רשות לסמכות חובה".

47. מדובר לדאבון הלב, במקרה האולטימטיבי לקביעה זו, לאור הפסיקה שפורטה לעיל, שכן כפי שציינה שם היועצת המשפטית לממשלה: "קשה לעלות על הדעת נסיבות ייחודיות, חריגות וקיצוניות יותר מאירועי השבעה באוקטובר והמלחמה שפרצה לאחריהם, המצדיקות הקמתה של וועדת חקירה ממלכתית. מנגנון זה, על מאפייניו שנקבעו בחקיקה – ובראש ובראשונה היותו כלי עצמאי, א-פוליטי ומקצועי – הוא הכלי המשפטי ההולם את הנסיבות הייחודיות והצורך הציבורי והחיוני לגילוי האמת ולהפקת לקחי אמת, לעמן שמירה על אינטרס הציבור וההגנה על זכויותיו".

48. יתרה מכך, קובעת היועצת המשפטית לממשלה כי הקמת וועדת חקירה ממלכתית היא הכרחית ונחוצה "לשם קיום חובת המדינה להגנה על חייהם, גופם, חירותם וכבודם של אזרחי מדינת ישראל, וכחלק מזכותם של הנפגעים ושל הציבור הרחב לדעת, להבין ולגבש עמדה מושכלת", וכן כי ההימנעות מהקמת מנגנון החקירה "סותר באופן חזיתי את חובותיה כנאמן הציבור, פוגע פגיעה קשה באפשרות להגיע לחקר האמת ולהפיק לקחי אמת למען הציבור והדורות הבאים".

49. העותרים יטענו כי סבירותה של החלטה מנהלית נבחנת על רקע המטרה הלגיטימית שהיא מבקשת להגשים. מטרת חוק ועדות חקירה היא הפקת לקחים, ריפוי ושיקום הציבור והשבת אמון הציבור ברשויות השלטון. ההחלטה להימנע מהקמת ועדת חקירה ממלכתית, שהינה החלטת הממשלה דה פקטו, מהווה מחדל יומיומי, מתמשך והרסני, והיא אינה מגשימה אף לא אחת ממטרות אלו - ההיפך הוא הנכון. בכך חורגת ההחלטה באופן קיצוני ממתחם הסבירות, הן בשל עצם ההימנעות והן בשל משך הזמן הרב שחלף, המהווה ראיה לכאורה לשקילת שיקולים זרים - כפי שנקבע בפסיקה.

החשש לניגוד עניינים ושקילת שיקולים זרים בקרב חברי הממשלה, ובראשם ראש הממשלה, מחייב התערבות שיפוטית

50. עוד יטענו העותרים כי החלטת הממשלה שלא להקים ועדת חקירה ממלכתית נגועה בניגוד עניינים. חברי הממשלה, ובראשם ראש הממשלה, הם עצמם צפויים להיחקר על ידי ועדת חקירה ממלכתית. על כן, ועדה שלא תהיה להם כל שליטה על בחירת הרכב חבריה וחברותיה, מחזקת את החשש הממשי לשקילת שיקולים אישיים וזרים, אשר מכתיבים את קבלת ההחלטות. בנסיבות אלו, על הממשלה הנטל להוכיח כי החלטתה מבוססת על שיקולים ענייניים בלבד. משלא הרימה הממשלה את נטל ההוכחה הדרוש, כאמור, מתחייבת התערבותו הדחופה של בית המשפט הנכבד.

51. לכל אלה יש לצרף את העובדה כי חלוף הזמן כשלעצמו, בהיותנו מצויים שנתיים וחצי ממועד קרות האירועים, מהווה בפני עצמה טעם כבד משקל להפעלת ביקורת שיפוטית ולהתערבות שיפוטית דחופה בהחלטת הממשלה. על-פי הפסיקה המושרשת, חובת הרשות המנהלית לפעול במהירות הראויה היא מעקרונות היסוד של המשפט המנהלי. לפיכך, עיכוב קיצוני ובלתי סביר, כפי המקרה שלפנינו, בקבלת ההחלטה מהווה כשלעצמה עילה לביקורת שיפוטית. המהירות הראויה נבחנת לפי מהות הסמכות ונסיבות המקרה - ובמקרה דנן, משמעות הדחייה חמורה במיוחד, הן מבחינה ראייתית, כאמור, (לאור החשש הממשי לשיבוש ולהעלמת ראיות, לשחיקה טבעית של הזיכרון האנושי והקושי באיסוף ואיתור עדויות סדורות), והן מבחינה אנושית, כאשר אלפי נפגעים, משפחות שכולות, חטופים ששבו ובני משפחותיהם, מפונים מבתיים שחיהם סטו ממסלולם וניצולים רבים נוספים, זקוקים לממצאי החקירה ולתשובות

מקיפות לשאלותיהם הנוקבות, כתנאי בסיסי לריפוי ולשיקום. תשובות שאין כל גוף אחר, מלבד ועדת חקירה ממלכתית, שיש ביכולתו לתיתם.

52. ממשלה שנמנעת במשך שנתיים וחצי מקבלת הכרעה בשאלת הקמת ועדת חקירה ממלכתית, בנסיבות חריגות אלו, חרגה חריגה קיצונית ממתחם הסבירות בקבלת החלטתה - הן בשל עצם ההימנעות והן בשל משך התקופה בה היא נמנעת מכך.

לאור האמור, מתבקש בית המשפט לקבוע כי ממשלת ישראל מחויבת להורות על הקמת ועדת חקירה ממלכתית, מכח הוראת סעיף 1 לחוק ועדות חקירה, אשר תבחן באופן עצמאי, מקצועי ובלתי תלוי את מכלול האירועים בכל הקשור למתקפת ה-7 באוקטובר 2023.

ד. אין בית משפט פוסק אלא על פי הדין הקיים בפניו - הצהרת הממשלה בדבר כוונתה להקים וועדת חקירה אלטרנטיבית (וכלשונה: ועדת חקירה ממלכתית לאומית מיוחדת), הינה נטולת כל תוקף משפטי ביחס למועד הביקורת השיפוטית - ומשכך דינה בטלות

53. יש לדחות מכל וכל את כל טענות המשיבים 1-3 בנוגע לכוונותיהם העתידיות לקידומן של הצעות חוק כאלו ואחרות, להקמת וועדות חקירה אלטרנטיביות-פוליטיות, ובאופן ספציפי: הצעת החוק להקמת ועדת חקירה ממלכתית לאומית של ח"כ אריאל קלנר (פ/6380/25), כמפורט בסעיף 32 לתגובת המשיבים 1-3. **טענות אלו נטולות כל משקל ומשמעות משפטית ומשכך יש להתעלם מהן לחלוטין, זאת משום שלפנינו ביצה שלא נולדה, ונבהיר: תגובת המשיבים 1-3 הוגשה ביום 18.1.26. בסעיף 21 לתגובה מצוין כי "....כעת לאחר תחילת הפסקת האש ברצועת עזה.....פועלות הממשלה והכנסת, כאמור, על מנת לקדם ולהקים ועדת חקירה ממלכתית לאומית מיוחדת לחקר אירועי ה-7 באוקטובר 2023...."**

אלא שמאז הצהרה זו של המשיבים 1-3 חלפו למעלה משלושה חודשים והצעת החוק כלל לא קודמה, כפי שיפורט להלן: הצעת החוק אושרה בקריאה טרומית ביום 24.12.25, הועברה לוועדת חוקה, חוק ומשפט יום למחרת הגשת תגובת המשיבים 1-3 לצו על תנאי (ביום 19.1.26) לצורך הכנה לקריאה ראשונה, ומאז ועד היום – במשך שלושה חודשים – לא חלה כל התקדמות בחקיקה. על כן, המדובר בהצעה שלא הבשילה לכדי חקיקה - ומשכך מתחייב כי בית המשפט הנכבד יתעלם ממנה כליל.

כך גם אין כל תוקף או רלוונטיות משפטית לשלל תיאורי המשיבים 1-3 בסעיפים 22-38 לתשובתם לצו על תנאי, באשר להצעות חוק והחלטות ממשלה כאלו ואחרות, אשר לא קידמו דבר ולא הובילו לשום דבר, אשר כולם כאחד נועדו אך ורק לצורך הסטת תשומת ליבו של בית משפט נכבד זה מן העובדה שחוץ מדיבורים בעלמא לא קידמה הממשלה הנוכחית (אשר כל אחד ואחת מחבריה ומחברותיה כיהנו בתפקידם בעת קרות האירועים האיומים והנוראיים שחוותה מדינת ישראל, הן בשבעה באוקטובר 2023 והן במלחמת 'חרבות ברזל'), דבר לשם הקמת ועדת חקירה ממלכתית, כמתחייב בנסיבות החמורות כל כך שלפנינו.

54. **הווה ידוע כי בית המשפט הנכבד אינו פוסק על פי תוכניות וכוונות לחקיקה עתידית, אלא אך ורק על פי החוק הקיים.** כפי שמציינת היועצת המשפטית לממשלה בסעיף 82 לכתב התשובה מטעמה, בית המשפט לא יקפיד את הבריור השיפוטי עד לבריור גורלה העתידי של הצעת חוק כלשהי, אך ורק משום שהמשיבים טוענים כי היא מקודמת בכנסת (טענה אשר, כאמור, אף עומדת בסתירה מוחלטת לעובדות).

55. לפיכך, משך הזמן הארוך בו הממשלה נמנעת מקבלת החלטה באשר לחובתה להקמת ועדת חקירה ממלכתית, בהתאם לחוק הקיים, והנזקים הכבדים ההולכים ומצטברים עקב כך, מחייבים התערבות שיפוטית דחופה ומשכך יש לעשות את הצו על תנאי לצו מוחלט.

(וראו לעניין זה את דברי בית המשפט הנכבד בפסק הדין בעניין גיוס הציבור החרדי, שם שב בית המשפט הנכבד על ההלכה כי הצעת חוק המצויה בהליכי חקירה אינה מהווה עילה להתפרקות המדינה מחובותיה, בג"ץ 5819/24, התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' שר הביטחון (19.11.2025), בפסקה 60, וכן בג"ץ 3872/93, מיטראל בע"מ נ' ראש הממשלה, פ"ד מז(5)485, 495).

56. הנה כי כן, בדומה לשיטת הפעולה בה נקטה ממשלת ישראל בעתירות בעניין חובת גיוס הציבור החרדי, לאחר פקיעת פרק ג' 1 לחוק שירות ביטחון, כאשר הממשלה חזרה פעם אחר פעם על טענתה הנפסדת לפיה אין צורך בהכרעת בית המשפט הנכבד בעתירות, נוכח כוונת הממשלה לגבש הסדר נורמטיבי עתידי-ערטילאי אחר באותו עניין, כך גם מנסים המשיבים 1-3 בענייננו, "לפתות" את בית המשפט הנכבד ליפול למלכודת ולא לדון ולהכריע בסוגיה האקוטית שלפניו בעתירה דן, על בסיס כוונה עתידית, ערטילאית לחלוטין ונטולת כל תוקף משפטי, להקמת ועדת חקירה אחרת כלשהי, על בסיס הצעת חוק שהינה בגדר "ביצה שטרם נולדה", כאמור.

57. על כן יש לדחות מכל וכל את שלל טענות המשיבים 1-3, באשר לחקירה עתידית אלטרנטיבית כעילה להימנעות מההתערבות השיפוטית המתחייבת בעניין שלפנינו. ניכר בבירור כי כל טענות המשיבים 1-3 בעניין זה נועדו לשמש אך ורק כעלה תאנה, בניסיון להסיח את דעתם של שופטי בית המשפט הנכבד מהדין המחייב להורות לממשלה לבצע את חובתה ולהקים ועדת חקירה ממלכתית ללא כל דיחוי נוסף.

58. למעלה מהנדרש נוסף בעניין זה, כי אף אילו היה עולה בידי המשיבים 1-3 לחוקק חוק חדש, ספציפי וייעודי לנסיבותיה של החקירה המתחייבת בענייננו, הרי שדינה בהכרח היה בטלות, זאת בשל העדר מסך בערות והשימוש לרעה בסמכות החקירה הגלומה בה, בהינתן האינטרסים האישיים והפוליטיים כבדי המשקל של המשיבים בחקירה שכזו. יתרה מזאת, עיון ב"הצעת חוק ועדת חקירה ממלכתית – לאומית לאירועי טבח שמיני עצרת התשפ"ד (טבח 7 באוקטובר 2023), התשפ"ו-2025", אשר הוגשה ע"י ח"כ אריאל קלנר, כאמור (פ/ 6380/25), מלמד עד כמה מופרכת הקונסטרוקציה המוצעת על ידי הממשלה כאלטרנטיבה לוועדת חקירה ממלכתית. כך למשל, כשירות חברי הוועדה שנקבעה בהצעת החוק היא כשירות מינימלית ביותר, לפיה די בכך שחבר הוועדה הוא אזרח ישראלי ובעל סיווג בטחוני מתאים לפי חוק. משמע, אין כל דרישה לניסיון בתחומים הרלוונטיים, להשכלה בתחומים הנדרשים לצורך ניהול חקירות מורכבות, מסועפות, רב מערכתיות, מקיפות ורוויות ראיות כפי המקרה שלפנינו, אין כל דרישה בהבנה מוקדמת בתחומים הנחקרים, וכיוצא ב'. העדר כל דרישה או תנאי ענייני-מינימלי-רלוונטי מחבר/ת ועדה פוטנציאלית, פותח פתח מסוכן ביותר למינוי גורמים פוליטיים, המקורבים לגורמים הנחקרים על ידי הוועדה, לצד גורמים בלתי מקצועיים נטולי כל ידע או ניסיון, אשר מהווים תנאי הכרחי לצורך ניהול חקירה כה מורכבת, מסועפת, סבוכה ורגישה, כמתחייב במקרה שלפנינו.

נוסיף כי עצם העדרם של תנאי כשירות מינימליים בהם נדרשים לעמוד חברי/ות ועדת חקירה בהצעת חוק זו, כמו גם הלקוונות הנוספות בהן נגועה הצעת החוק, אך מחזקים את המסקנה המתחייבת לפיה כל מטרתה של הצעת חוק זו הייתה אך ורק כדי לזרוע חול בעיני שופטי ושופטות בית משפט נכבד זה, בניסיון לדחות עד אין קץ את חובת הממשלה להקמת ועדת חקירה ממלכתית כמשמעה בחוק, ומשכך לא הוקדשה כל מחשבה מעמיקה, רחבה וקוהרנטית לתוכנה של הצעת החוק עצמה.

אשר על כן מתבקש לדחות מכל וכל את כל טענות המשיבים 1-3 באשר לחקיקה עתידית אלטרנטיבית כהצדקה לאי הקמתה של ועדת חקירה ממלכתית מכח חוק ועדות חקירה, תשכ"ט-1969.

הערות נוספות בהתייחס לתשובת המשיבים 1-3

59. בשולי הדברים נציין עוד כי כל ניסיונות הממשלה להיאחז בטענה לפיה מנגנוני החקירה הקיימים כיום בחוק, אינם זוכים לאמון הציבור מכאן ומכאן, היא טענה שקרית של ממש ויש לדחותה מכל וכל.

העובדות מוכיחות בבירור ובאופן עקבי, לאורך חודשים ארוכים, כי קיים קונצנזוס ציבורי רחב ביותר בנוגע לצורך בהקמת ועדת חקירה ממלכתית ולא כל ועדת חקירה אחרת. סקרים שנערכו במהלך 2025 מצביעים על תמיכה ציבורית רחבה ועיקשת בהקמת ועדת חקירה ממלכתית, כולל תמיכה חוצת מגזרים.

כך, על פי סקר המכון למחקרי ביטחון לאומי (INSS) מחודש אוקטובר 2025, 74.5% מהציבור הישראלי תומך בהקמת ועדת חקירה ממלכתית בעת הזו. תמיכה זו חוצת מגזרים פוליטיים וכוללת את רוב מצביעי הקואליציה (52%). רק 16.5% מהציבור הישראלי לא תומך בהקמת ועדת חקירה ממלכתית².

60. בהתייחס לטענת המשיבים 1-3 בסעיף 14 ו-46 לתשובתם, באשר לאיזונים שנקבעו בחוק ועדות חקירה, יובהר כי האיזון בין הכוח שניתן לממשלה לבין זה שניתן למערכת המשפט הוא שהממשלה מחליטה בדבר נושאי החקירה, המנדט והסמכויות שיוקנו לה ואילו מערכת המשפט, באמצעות נשיא בית המשפט העליון ממנה את חבריה. לפיכך, דווקא התנהלות הממשלה, השואפת לקבוע הן את הנושאים והמנדט והן את זהות חברי הוועדה (זאת באמצעות הגורמים אותם היא מבקשת להגדיר בחקיקה ייעודית-עתידית למטרה זו), היא זו שתפר את האיזון שנקבע בחוק.

61. כל האמור בסעיף 18 לתשובת המשיבים 1-3, באשר לעקרון המשלימות, שגוי מן היסוד, שכן בעתירה מתבקשת ועדת חקירה ממלכתית שתחקור הן את האירועים והכשלים שהובילו למתקפת הפתע ב-7 באוקטובר, והן את אירועי מלחמת 'חרבות ברזל'.

62. בהתייחס לנטען בסעיפים 62-76 לתשובת המשיבים 1-3 יטענו העותרים כי אין מדובר במצב בו בית המשפט הנכבד הוא המקים ועדת חקירה ממלכתית באופן ישיר, אלא מצב בו בית המשפט הנכבד בוחן את החלטת הממשלה שלא להקים ועדת חקירה ממלכתית, מבצע ביקורת שיפוטית על החלטתה, מכח סמכותו הטבעית, ומקבל החלטה מושכלת באשר לחוקיות החלטת הממשלה. המדובר בהבדל תהומי, ומשכך יש לדחות מכל וכל את טענות המשיבים בעניין זה.

63. כך גם יש לדחות מכל וכל את הנטען בסעיף 68 לתשובת המשיבים 1-3, לפיו קבלת העתירה משמעה שבית המשפט הנכבד גם ינסח את כתב המינוי, גם יגדיר את נושא החקירה וגם יחליט על מקורות תקציבה ועוד. אלו טענות ריקות שנטענו בעלמא, ללא כל ביסוס בעובדות ובדין ומשכך דינן דחיה.

64. בסעיף 84 לתשובת המשיבים 1-3 מטעה הממשלה במכוון וביודעין ומעוותת את החלטת כב' הש' י' וילנר בבג"ץ 5774/24, עמותת זולת לשוויון וזכויות אדם ואח' נ' ממשלת ישראל (17.07.2024).

כב' הש' י' וילנר קבעה, בסעיף 3 להחלטתה, כי לא שוכנעה כי 'הצורך החיוני והבהול' להקמת ועדת חקירה ממלכתית, כטענת העותרים, **מצדיק סטייה מהכלל המחייב ליתן לרשות הרלוונטית שהות מספקת לצורך בחינת טענותיו ומתן מענה עליהן** (קרי, מענה לפנייתם המקדמית של העותרים), ואילו בתגובת המשיבים

נכתב, תוך עיוות גס של הדברים, כי כב' השי' י' וילנר קבעה שהצורך החיוני והבהול להקמת ועדת חקירה ממלכתית, כטענת העותרים, אינו מצדיק שמיעת עתירה בטרם הרשות קיבלה החלטה.

עיוות זה של דברי כב' השי' י' וילנר בהחלטתה, נועד להטעות את כב' ההרכב המורחב בעתירות שלפנינו, במטרה לטעת בהם את הרושם כאילו הם אינם מוסמכים לשמוע את העתירה לפני שהממשלה תחליט באשר לאיזו ועדה להקים ומתי. המדובר בדברים חמורים ביותר.

65. טענת המשיבים 1-3 לפגיעה בעקרון הפרדת הרשויות, החוזרת ומופיעה כחוט השני לאורך תשובתם, דינה להידחות מכל וכל. כפי שהובהר לעיל, ביקורת שיפוטית המובילה לביטול החלטה שלטונית הנגועה בפגמים קשים ביותר על פי המשפט המנהלי, אינה פוגעת בעקרון הפרדת הרשויות, אלא להיפך. היא מבטאת היטב וכנדרש את תפקידה של הרשות השופטת במארג שלוש הרשויות, כחלק מהאיזונים והבלמים המתחייבים במדינה דמוקרטית.

על יסוד כל האמור בעתירה ועל יסוד האמור בעיקרי טיעון אלו, בית המשפט הנכבד מתבקש זאת, להורות כמבוקש בעתירה ולהפוך את הצו על תנאי לצו מוחלט, תוך חיוב המשיבים בהוצאות העתירה לרבות שכר טרחת עו"ד.

רשימת אסמכתאות

חקיקה

סעיף 22(ב) לחוק יסוד: הממשלה

סעיפים 1, 2(א), 4(ב) לחוק ועדות חקירה, תשכ"ט-1969

סעיף 11 לחוק הפרשנות, התשמ"א-1981

סעיף 8 לחוק הממשלה, תשס"א-2001

פסיקה

דנג"ץ 3660/17, התאחדות הסוחרים והעצמאים הכללית נ' שר הפנים (26.10.2017).

דנג"ץ 1601/24, התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' מבקר המדינה (1.1.2025).

בג"ץ 852/86, אלוני ואח' נ' שר המשפטים ואח', 30 פ"ד מא(2).

בג"ץ 5322/21, כספי נ' ממשלת ישראל (14.9.2021).

בג"ץ 5883/93, יהלום נ' המפקח הכללי, משטרת ישראל (26.05.1994).

בג"ץ 1135/24, התנועה למען איכות השלטון ואח' נ' מבקר המדינה (11.2.2024).

בג"ץ 6198/23, התנועה למען איכות השלטון ו-391 אח' נ' שר הביטחון, פס' 84 (25.06.2024).

בג"ץ 258/07, ח"כ זהבה גלאון נ' ועדת הבדיקה הממשלתית לבדיקת אירועי המערכה בלבנון 2006 (6.2.2007).

בג"ץ 5917/97, האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' שר המשפטים (8.10.2009).

בג"ץ 2624/97, ידיד רונאל, עו"ד ואח' נ' ממשלת ישראל ואח', פ"ד נא(3) 71.

בג"ץ 3975/95, קניאל נ' ממשלת ישראל, 517 פ"ד נג(5) 459.

בג"ץ 7232/01, יוסוף נ' ממשלת ישראל, פ"ד נו(5) 561.

בג"ץ 3921/20, התנועה למען איכות השלטון בישראל ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה ואח' (22.7.2021).

בג"ץ 6728/06, עמותת "אומץ" (אזרחים למען מינהל תקין וצדק חברתי) נ' ראש ממשלת ישראל (30.11.2006).

בג"ץ 3094/93, התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ממשלת ישראל, פ"ד מז(5) 404.

בג"ץ 4267/93, אמיתי נ' ראש הממשלה ואח', פ"ד מז(5) 441.

בג"ץ 152/82, אלון נ' ממשלת ישראל, פ"ד לו(4) 449 (עמ' 461, 463).

בג"ץ 2757/96, אלראי נ' שר הפנים, פ"ד נ(2) 18 (1996).

בג"ץ 6001/97, אמיתי - אזרחים למען מנהל תקין וטוהר המידות נ' ראש הממשלה (22.10.1997).

בג"ץ 3027/95, עמותת מגן 94 - עמותת נפגעי המדיניות הכלכלית נ' ראש הממשלה (14.2.1996).

בג"ץ 560/03, ארגון נפגעי הטרור הערבי נ' ראש הממשלה (9.7.2003).

בג"ץ 6874/18, התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' שר המשפטים (19.3.2019).

בג"ץ 6300/93, המכון להכשרת טוענות בית דין נ' השר לענייני דתות, פ"ד מח(4) 441 (1994).

בג"ץ 5931/04, מזורסקי נ' מדינת ישראל, פ"ד נט(3) 769 (2004).

בג"ץ 10296/02, ארגון המורים נ' שרת החינוך, פ"ד נט(3) 224.

בג"ץ 3267/97, רובינשטיין נ' שר הביטחון, פ"ד נב(5) 481.

בג"ץ TAGAL GUBARA ADAM ו-23 אח' נ' שר הפנים (25.4.2021).

בג"ץ 6016/22, קו לעובד נ' רשם הקבלנים-משרד הבינוי והשיכון ואח' (8.12.2022).

בג"ץ 4681/97, היועץ המשפטי לממשלה נ' ועדת השחרורים - גוש צפון, פ"ד נא(4) 679 (1997).

בג"ץ 7844/07, כהן נ' ממשלת ישראל (14.04.2008).

בג"ץ 5933/98, פורום היוצרים הדוקומנטריים נ' נשיא המדינה, פ"ד נד(3) 496 (2000).

בג"ץ 3073/99, התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' שר החינוך, התרבות והספורט, פ"ד נד(3) 529 (2000).

בג"ץ 4634/04, רופאים לזכויות אדם נ' השר לביטחון פנים, פ"ד סב(1) 762 (2007).

בג"ץ 3872/93, מישראל בע"מ נ' ראש הממשלה ושר הדתות, פ"ד מז(5) 485, 496.

בג"ץ 7198/93, מישראל בע"מ נ' שר התעשייה והמסחר, פ"ד מח(2) 844.

בג"ץ 1715/97, לשכת מנהלי השקעות בישראל נ' שר האוצר, פ"ד נא(4) 367.

בג"ץ 4112/99, עדאללה, מרכז משפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל נ' עיריית ת"א-יפו, פ"ד נו(5) 393 (2002).

בג"ץ 10026/01, עדאללה, המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי נ' ראש ממשלת ישראל, פ"ד נו(3) 31.

בג"ץ 9461/00, אגודת המים בעמק הירדן נ' שר התשתיות (12.12.06).

בג"ץ 156/75, דקה נ' שר התחבורה, פ"ד ל(2) 94 (1976).

בג"ץ 389/80, דפי זהב בע"מ נ' רשות השידור, פ"ד לה(1) 421 (1980).

בג"ץ 3551/97, ברנר נ' ועדת השרים שלפי חוק שירותי הדת היהודיים, פ"ד נא(5) 754.

בג"ץ 606/86, עבדל חי נ' מנכ"ל משרד החינוך והתרבות, פ"ד מא(1) 795.

בג"ץ 953/87 ; 1/88, פורז נ' ראש עיריית תל אביב יפו, פ"ד מב(2) 309.

בג"ץ 2572/17, התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' הממונה על ההגבלים העסקיים (30.3.2017).

בג"ץ 697/23, משמר הדמוקרטיה הישראלית נ' ממשלת ישראל ה-37 (26.1.2023).

בג"ץ 1012/24, סופי ברזון-מקאי נ' ראש הממשלה (4.2.2024).

בג"ץ 1015/24, תנועת אומ"ץ - אזרחים למען מינהל תקין וצדק חברתי ומשפטי ואח' נ' מבקר המדינה ואח' (28.2.2024).

בג"ץ 5774/24, עמותת זולת לשוויון וזכויות אדם ואח' נ' ממשלת ישראל ואח' (17.7.24).

בג"ץ 6494/14, גיני נ' הרבנות הראשית (6.6.2016).

דנג"ץ 5026-16 שי גיני נ' הרבנות הראשית לישראל (12.9.2017).

בג"ץ 4646/08, לביא נ' ראש הממשלה, פסקה 33 (12.10.2008).

בג"ץ 3495/06, מצגר נ' היועץ המשפטי לממשלה, פסקה 8 (30.7.2007).

בג"ץ 4247/97, סיעת מרצ במועצת עיריית ירושלים נ' השר לענייני דתות, פ"ד נב(5) 241 (1998).

בג"ץ 320/96, גרמן נ' מועצת עיריית הרצליה, פ"ד נב(2) 222 (1998).

בג"ץ 73/85, סיעת 'כך' נ' יושב-ראש הכנסת, פ"ד לט(3) 141 (1985).

בג"ץ 4974/92, עו"ד יעקב רובין נ' כב' השופט סגלסון, פ"ד מו(5) 772.

בג"ץ 465/93, טריידט ס.א. חברה זרה נ' הועדה המקומית לתכנון ולבניה הרצליה, פ"ד מח(2) 622 (1994).

ע"פ 2910/94, ארנסט יפת נ' מדינת ישראל, 291, 375 פ"ד נ(2) 221.

ע"פ 1523/05, פלוני נ' מדינת ישראל (2.3.2006).

ע"פ 786/84, הלוי נ' מדינת ישראל, פ"ד לט(2) 714.

ע"פ 11793/05, חברת החדשות הישראלית בע"מ נ' מדינת ישראל (5.4.2006).

ע"פ 334/81, הגינזר נ' מדינת ישראל, פ"ד לו(1) 827 (1982).

ע"פ 188/77, ורטהיים נ' מדינת ישראל, פ"ד לב(2) 225.

ע"פ 2848/90, אסא נ' מדינת ישראל, פ"ד מד(4) 837.

עע"מ 1386/04, המועצה הארצית לתכנון ובניה נ' עמותת נאות ראש העין (20.5.2008).

רע"א 187/05, נעמה נסייר נ' עיריית נצרת עילית (20.6.2010).

רע"א 3614/97, אבי יצחק נ' חברת החדשות הישראלית בע"מ, פ"ד נג(1) 26 (1998).

ע"א 189/66, ששון נ' "קדמה" בית חרושת למכונות וציוד, פ"ד כ(3) 477.

בג"ץ 198/82, מוניץ נ' בנק ישראל, פד"י לו(3) 466, 470.

בג"ץ 8397/06, עו"ד ווסר אדוארדו נ' שר הבטחון, (29.05.2007).

בג"ץ 4491/13, המרכז האקדמי למשפט ולעסקים נ' ממשלת ישראל, (02.07.2014).

רע"פ 7861/03, מדינת ישראל נ' המועצה האזורית גליל תחתון (08.05.2006).

בג"ץ 1105/06, קו לעובד נ' שר הרווחה, (22.06.2014).

בג"ץ 142/70, שפירא נ' הוועד המחוזי של לשכת עורכי הדין, ירושלים, פ"ד כה(1) 325, 331.

ע"א 8622/07, אהוד רוטמן נ' מע"צ החברה הלאומית לדרכים בישראל בע"מ (14.05.12).

ספרות משפטית

א' קלגסבלד ועדות חקירה ממלכתיות 21–23, 109–114, 116, 232, 359 (2001)

י' זמיר הסמכות המינהלית כרך א 225 (1996); כרך ב 1093–1098, 720–721, 691–692 (2011)

א' רובינשטיין וב' מדינה המשפט החוקתי של מדינת ישראל כרך א 1037; כרך ב 838–839, 1044 (מהדורה שישית 2005)

ד' ברק-ארז משפט מינהלי כרך א 407–408, 226 (2010); כרך ב 411, 671 (2010)

א' ברק, פרשנות במשפט, כרך שני – פרשנות החקיקה 120 (1993)

ר' הר-זהב המשפט המינהלי הישראלי 449 (1996)

ש' שטרית "ועדת חקירה – מלחמת יום הכיפורים: המאזן הכולל – לכך זכות" משפטים ח 79 (תשל"ז–תשל"ח)

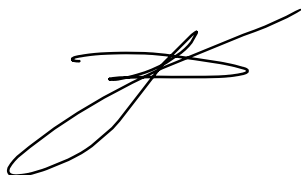
ז' סגל "ועדת חקירה מכוח חוק ועדות חקירה, תשכ"ט-1969" מחקרי משפט ג 199 (תשמ"ד)
י' הולצמן-גזית ור' סוליציאנו-קינן, אמת או ביקורת: אמון הציבור בוועדות חקירה ושינוי עמדות ביחס לאירוע
הנחקר – דוח ועדת וינוגרד כמקרה בוחן, משפט וממשל י"ג, 230 (2011)

מקורות נוספים

א' רז הדרך לשבעה באוקטובר 134 (2004)

נ' וילצינסקי "טראומת השבת השחורה: קווים לדמותה וכיוונים מנחים להתמודדות" חברה ורווחה מ"ג 469
(2023)

א' ברנע "חמאס מורתע' כמחשבה מייחלת: ניתוח אירוע מתקפת חמאס ב-7 באוקטובר" מערכות 502 (2024)
פרופ' רענן סוליציאנו-קינן ופרופ' אמנון כוורי "עמדות הציבור ביחס להקמת ועדת חקירה למלחמה", זמן ישראל
(27.11.2024)

קמילה אביגיל מיכמן, עו"ד

ב"כ העותרים

דפנה הולץ לכנר, עו"ד

ב"כ העותרים

היום, 20 באפריל 2026